

dalje tudi mogoče odpraviti deficit, ki se pojavlja leto za letom po deželnih dvorcih.

S tem pa je zvezanega še nekaj drugega. Niso samo dežele prizadete na tako slabem finančnem položaju, ampak tudi večje občine in predvsem mesta s samostojnim statutom. Država je namreč tudi tem navalila vzdrževanje ljudskega šolstva in s tem poslabšala njih finance.

Ni se zgodilo samo enkrat, da so se zbrala statutarna mesta na Dunaju, da se posvetujejo o tem in nadalje o vprašanju, ksko sanirati svoje finance.

Če prevzame država učiteljstvo v svojo oskrbo, bi bilo potem mogoče — pravim mogoče, ker bi bilo treba prej proučiti — da bi prevzele dežele ostale obveznosti za šole. S tem bi bilo na mah pomagano tako deželnim financam kakor večjim občinam, predvsem mestom s samostojnim statutom.

Trdno sem uverjen, da dobi ta moj nasvet pri učiteljstvu vse Avstrije vesel odmev in to docela upravičeno, zakaj, kakor sem dejal prej, se godi učiteljstvu v tej državi tako slabo kakor nobenemu drugemu stanu. Prepričan pa sem prav tako, da bi se s tem ugled učiteljstvu povsod jako dvignil. Učitelj bi imel kot državni uradnik v očeh prebivalstva višji ugled, kar je zlasti v takih deželah potrebno, ki stoje prosvetno na nižji stopnji in so premalo prosvetljene zato pa gledajo na šolo in učitelje le od strani.

Učitelji so vendar pionirji prosvete, pionirji prosvete, ki vodi do inteligentnega dela, kar tvori podlago ljudskemu blagru. (Odobrovanje.) Priporočam tedaj vladi, naj pri svojem zakonskem osnutku, s katerim hoče pomagati deželnim financam, upošteva te moje misli.

Potem se je gospod poslanec pečal z volilno reformo za deželne zборе, se izrekel za splošno in enako volilno pravico tudi za deželne zборе ter je zaključil svoj govor z besedami:

In zdaj končam s ponovnim poudarkom, kako nujno so potrebne deželne finance korenitega saniranja. Vladi pa še enkrat toplo priporočam, naj temeljito premisli moj nasvet glede poddržavljenja učiteljstva. (Živahno odobrovanje.)

Zahtevajte „Učiteljskega Tovariša“ v vseh lokalih, kamor zahaja učiteljstvo!

Radoslav Škoflek.

In po nas zastaja kri,
ko umro nam dragi znanci,
in ne vemo, ali mi,
ali oni so izgnanci.

Anton Medved.

Gledale so ga te sinje gore, zeleni griči v brezskrbnih zlatih dneh detinstva in videli so ga v letih betežne starosti.

Prelep košček naše zemlje je ob Novicerkvi in Vojniku! Tu se je začela, tu nehala pot njegovega življenja . . .

In ko so mu prišla težka leta, ni pod tem bremenom sklanjal svoje glave; nosil jo je pokonci, ni gledal tožno, čemerno v svet, z bistrim očesom, vedrim čelom, jasnim licem je tudi pri zadnjih stopinjah zemeljske hoje motril človeško življenje in zgodovino svojega naroda.

Morda je po mirni gladini plul čola njegovega življenja brez borb, brez pogubnih čeri, prevar?

Učitelj — je bil! Pri tej besedi se takoj pred teboj razgrne življenje: polno truda — plača jedna, tisočero skrbi — zasluge nič, tisočero stisk — utehe, priznanja, ljubezni nič.

Vse to je užil naš Radoslav.

Učiteljica na delu zunaj šole.

(Dopis z Goriškega.)

V svojem članku „O ženskem vprašanju“ (Učit. Tov. št. 25) smo poudarjali, da bodi delovanje tudi zunaj šole v organizaciji našega naroda enako za učiteljico kakor za učitelja, in prišli do trditve, da so učiteljice le gledale od strani naše delo. Članek je provzročil med našimi kolegijami vročo kri, ki obeta vzkipeti pri prvi ugodni priliki. Resnica kolje oči, pravi pregovor. Sicer pa je članek dosegel svoj namen, ako je zbudil med učiteljicami zanimanje za razpravljanje tako važnega vprašanja, kakršno je to. Da se pojmi sčistijo, hočemo pripomoči s temile vrsticami.

Splošne so pritožbe, da naše ženstvo premalo čita. Resnica je, da so deklice ljudskih šol precej boljše čitateljice nego dečki ki imajo več veselja in več smisla za realije. Ako pogledamo v šolske razrednice, se kmalu prepričamo, da je temu res tako. A ne le učne knjige, marveč tudi knjižnice za šolsko mladino imajo v deklicah večje prijateljice nego v dečkih. Kako pa je po dovršeni šolski dobi?

Dečkov ideal postane cigareta, igranje za denar in v nekaj letih krčma. Žal, da je temu res tako. — Koliko lepih naukov je pomorilo osatje že v prvih letih po izstopu iz šole! Koliko zrahljanega, obdelanega sveta postane pusta ledina! Vnetemu učitelju krvavi srce, ko opazuje bivše svoje pridne učence, ko vidi, da je slana pomorila mnogo bujnega cvetja, ki je zapustilo šolo, da bo rodilo mnogo zlatega sadu.

Šoli odrasla moška mladina postane kmalu prosta vsakega nadzorstva, ker je naša zakonodaja v tem pogledu popolnoma pomanjkljiva. Res je tudi naroda sama taka, da hoče mladina v onih letih, ko se je osvobodila šolskih spon, uživati svobodo, ki večkrat ni vredna tega lepega imena. Vendar dobi mladenič kmalu priliko, da nadaljuje svojo izobrazbo. Večina naših občin ima svoje pevske zборе, svoja bralna, pevska, kmetijska in enaka društva, ako jih je ustanovil in ako jih vodi večinoma — učitelj. Odrasli dečki porabljajo večkrat priliko, da vstopajo v društva. Pomanjkujejo pa po občinah primerne knjižnice. V novejšem času se deluje z vneto, da se odpomore tej krvavi potrebi.

Po 43 letnem mukapolnem službovanju so mu potisnili v roko „modro polo“, a iz rok mu niso mogli iztrgati dela za — narod. Vse njegovo življenje je bilo — delo, vedno ozarjeno s svitom idealnosti. In ta idealnost mu tudi v pokoju ni dala pokoja.

Slovit madjarski pesnik je nekaj pisal o Slovakah: „Poznam ta narod, ki ljubi svojo domovino.“ Te besede veljajo tudi nam zaničevanim Slovencem. Ob vsi naši ubožnosti nam je vsaka doba rosila plemenitih mož, ki so v narodu netili sveti ogenj rodoljubja. In med one, ki so v sredino preprostega naroda nosili bakljo prosvete, narodne zavesti, se mora na odlično mesto staviti naš Radoslav. A bil je daleko od one dobe, ko se je glasilo: „Beseda sladka, domovina!“ Služil ji je v dejanju, služil ji z žrtvami.

Kjerkoli je služboval, povsod se je pridružil narodnemu ognjišču, in če tega ni bilo, pa ga je ustanovil v podobi čitalnic, bralnih društev, pevskih zborov. Žrtvoval jim je svoj prosti čas, trud in pa — denar, dovolite, da poudarim to besedo — denar od svoje preskromne plače. Sodeloval je pri ustanovitvi celjskega, savinjskega učiteljskega društva, telovadnega društva „Mozirski Sokol“.

Deklice, zapustivše šolo, imajo zmisla kmalu le za lepo obleko in kvečjemu za molitvenik. Ako goji učitelj petje v mešanem zboru, ima pevk v izobilju.

Učiteljice, stopite v kolo svojih kolegov ter privedite deklice v bralna in pevska društva! Naloga vaša ni težka, ampak hvaležna. Dekleta imajo veselje za čitanje in petje. Sedanja bralna društva in čitalnice sicer niso ustanovljene in urejena za ženske, zakaj poleg političkih in gospodarskih časopisov imajo le malo za ženstvo primerne beriva. Bralna društva z leposlovnimi časopisi so pa kakor nalašč za žensko našo mladino. Leposlovje vleče in mika mladino, da se ne odtuji knjigi; v lepi knjigi je mnogo zatega zrnja, ki ga mlada čitateljica nevede in nehoti nabira ter si razširja duševno obzorje. V tem pogledu bi ženska mladina kmalu prekosila vrstnike svoje. Poleg čitanja naj bi se gojilo tudi lepo petje, deklamacija itd.

Učitelji bi radi volje podali tovarišicam roko v pomoč, kjer in ako bi jo potrebovale. Pri javnih nastopih, veselicah itd. bi se lahko združila moško in žensko pevsko društvo.

Za ustanovitev javnih knjižnic pa naj se združi vse učiteljstvo v občinah brez ozira na spol, zakaj to potrebuje skupnega dela, ker tudi poslovanja in delovanja ni potrebno ločiti. Tudi učiteljica naj stopi in stoji tudi zunaj šole v dotiki z ljudstvom, posebno ženskim svetom v delo za napredek in omiko.

Ako zbude tudi te vrstice zanimanja med kolegijami, jim predlagam, da naznani katera predavanje in razgovor za prihodnje zborovanje našega društva, kjer bo prilika ovreči trditve moje, ki se dajo ovreči, a dostaviti še marsikaj o pomanjkljivostih in dosedanjih zamudah na obširnem polju — zunaj šole. Torej na svidenje pri Filipih!

—e—

Pisarna.

LII.

Vprašanje: Predsednik kraj. šolskega sveta v X., ki mu je že davno potekla njegova funkcijska doba, kakor tudi vsem drugim udom, preprečuje volitev novega predsednika, oziroma namestnika z vednimi rekurzi, ki so naperjeni proti novemu — bodočemu udu. Pripomniti je, da so novi udje že

„Narod je treba pritegniti, privezati nase, če mu hočemo dati izobrazbe!“ mi je večkrat rekel že zdaj, ko je bil v pokoj. V to svrhu si je on izbral — umetnost. Na perutih petja in glasbe naj se preprosti narod dvigne v svetišče „Prosvete“. On pa je bil tudi izšolan pevec, rojen pevovodja, izvrsten poznavalec glasbe in ob milejši usodi bi ga bila sama ta stroka privredla na višek.

Pravo presrčno veselje mu je zasijalo na obrazu, kadar koli se je seznanjal z mladino, najsi je bil mladi mož iz učiteljstva, dijaštva ali po izobrazbi hrepeneč mladenič kmetiškega ali rokodelskega stanu. Mladina mu je bila v resnici „up“, a ne po receptu kakih slavnostnih dni, ko se spominjamo tega upa ob čašah kipečega napoja, v resnem življenju pa pozabljamu dejanske ljubezni do nje. Z njo je bil v trajnem prijateljstvu. Tudi tu je zasledoval trden smoter, da nam je treba pridobiti mladino, če hočemo, da bodo z nami v vrsto stopali tudi stari.

Prišedši v Vojnik uživati pokoj kot šestdesetleten starček, je takoj ustanovil pevski zbor, obstoječ iz samih fantov in deklet kmetiškega in obrtnega stanu, ki so se jim radi pridružili nekateri gospodje in gospodične iz trga, potem tamburaški zbor ter oživil bralno društvo, ki se je pozneje pretvorilo v čitalnico.

davno izvoljeni. Utegne se zaradi tega zgoditi, da bodo volitve novega predsednika slučajno ali tudi namenoma ravno med počitnicami, ko bo šolski voditelj odsoten, ker mora k vojaškim vajam.

I. Ali sme pooblastiti enega uda, da glasuje tudi v mojem imenu?

II. Ali je dolžan še sedanji predsednik kot sklicatelj dotične seje povabiti mene odsotnega?

Odgovor:

I. Ker ste zadržani zaradi vojaške vaje, da se ne morete osebno udeležiti dotične seje, smete voliti s pooblastilom.

II. Sedanji predsednik je dolžan, povabiti vse člane (torej tudi Vas, čeprav ste odsotni). Ako tega ne stori, je volitev neveljavna.

Iz naše organizacije.

Skupne zadeve.

Iz Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev. Delegete za letošnjo glavno skupščino so dalje prijavila sledeča društva.

XV. Učiteljsko društvo za laški okraj. 65. Anton Gnus, nadučitelj — Dol; 66. Anton Kuhar, učitelj — Trbovlje; 67. Oskar Moll, učitelj — Trbovlje-Vode; 68. Robert Plavšak, učitelj — Trbovlje; 69. Miloš Roš, učitelj — Hrastnik; 70. Ivan Sorčan, nadučitelj — Hrastnik; 71. Gustav Vodušek ml., učitelj — Trbovlje-Vode. Namestniki: 8. Gosposodična Ana Lapornik, učiteljica — Trbovlje-Vode; 9. gosposodična Milka Umberger, učiteljica — Hrastnik; 10. Ivan Logar, učitelj — Zid. most.

XVI. Učiteljsko društvo za Trst in okolico v Trstu. 72. gosposodična Anica Švagelj, učiteljica — Bazovica; 73. gosposodična Anica Scheiner, učiteljica — Prosek; 74. Stipe Ferluga, nadučitelj — Opčine; 75. Anton Grmek, učitelj — Sv. Ivan; 76. Fran Martelanc, nadučitelj — Katinara; 77. Ferdo pl. Kleinmayr, učitelj — Skedenj; 78. Andrej Godina, učitelj — Skedenj.

XVII. Slovenjebistriško učiteljsko društvo. 79. gosposodična Marija Negovetič, učiteljica — Zgornja Poljskava; 80. gosposodična Ana Wester, učiteljica — Spodnja Poljskava; 81. Sebastijan Krotky, učitelj — Studenice pri Poljčanah.

Ostala okrajna učiteljska društva prosimo, naj **nemudoma** pošljejo imena delegatov, da jih objavimo v prihodnji številki.

Vodstvo „Zaveze“.

Koliko gmotnih žrtev je poleg duševnih daroval za to narodno ognjišče, vedo njega udje sami najbolje in vedo tudi, da bi vojniško narodno življenje imelo vse drugačno lice, če bi bilo tam več tako požrtvovalnih in delavnih Radoslavov. Mimogrede naj omenim, da je za čitalnico plačeval stanarino mesečno po 10 K od svoje trdo zaslužene pokojnine. Skrbel je mladini za pošteno plemenito zabavo, na veselico povabljal narodne dijake iz Celja. Naj je bila še tako skromna „beseda“ ali veselica ali pa šolska prireditve v bližnji okolici, on se je udeležil in prirediteljem ni vedel, kako bi izrazil svoje priznanje. Tako veselje je imel, kjer je opazil delo za narodno izobrazbo.

V družbi smo ga povsod radi videli, bil je živahen družabnik. Kdor se je bil samo enkrat z njim seznanil, ni mogel pozabiti njega tipičnega obraza, ki se je po njem zrealil znak umetniškega čuvstvovanja. Njegovo vitko telo visoke rasti je do pozne starosti ohranilo svojo prožno eleganco.

Pokojnik se je rodil l. 1840. v Novicerkvi pri trgu Vojniku. Na zemljišču, kjer je sedaj deželna trsnica in drevesnica, je bil njegov rojstni dom. Obiskovavši nekaj let domačo šolo, je študiral potem v Celju ter se potem pripravljal za učiteljski stan na takratni preparandiji tudi tam. Svoje študije je nadaljeval v

Kranjsko.

Učiteljski krožek St. Vid ima svoj III. sestanek v soboto, 13. t. m., ob 2. uri popoldne v Medvodah v kolo-dvorski restavraciji. Potem si gre ogledat tvornico papirja na Virje. Gostje iz sosednih okrajev dobro došli!

Štajersko.

Savinsko učit. društvo je zborovalo dne 4. julija na Gomilskem. Zborovanja so se udeležili skoro vsi člani. Na novo pa je pristopil društvu tov. Schmidt iz Št. Pavla. Tov. Vrabl omenja, da je odposlal ob otvoritvi parlamenta v imenu društva brzojavno zahtevo po slovenskih srednjih šolah in univerzi naučnemu ministrstvu, pozneje pa peticijo parlamentu. Na to je predaval tov. Jakše o S. Gregorčiču, za njim po tov. Marschitz o domovinoznanstvu. Skrbno sestavljena snov, opremljena s pokrajinskimi slikami, je namenjena za pouk v domovinoznanstvu. Tov. Marschitz namerava spraviti celo stvar na svetlo. Da se je vnela po tem predavanju živahna debata, ni treba omenjati. K sklepu se je gospod predsednik poslovil od tov. Stritarja, ki je bil 13 let ud našega društva in ki odhaja sedaj iz Braslovč kot nadučitelj v St. Vid. Prihodnje zborovanje so vrši meseca oktobra na Gomilskem.

Kakor čujemo, namerava začetkom meseca avgusta poleteti večje število članov „Savinskega učit. društva“ v spodnještajersko Švico, v prekrasno Logarsko dolino. Želeti je, da se udeleži tega zabavnega in poučnega izleta čim največ tovarišev in tovarišic.

Brežko-sevniško učiteljsko društvo je zborovalo v nedeljo, 7. t. m., v Dobovi, v zadnji štajerski fari na jugu ob Savi in Sotli, v vasi, kjer se še nikoli ni sešlo večje število učiteljev h kakšni slovesni skupščini. Ker je pa otvorila tukaj letos južna železnica osebno postajališče, je porabilo omenjeno društvo pod vodstvom svojega vrlega predsednika nadučitelja Knapiča to ugodno priliko, da je omenjeni dan tukaj zborovalo in to v veliko radost in zadovoljstvo udeležnikov. Dočim bo zapisnikar že obširnejet o vsem zborovanju poročal, naj bo meni dovoljeno, da omenjam to, kar je mnogim zborovalcem posebno ugajalo in kar utegne širše čitateljstvo „Učit. Tov.“ zanimati. Zapisnikar je sprožil, da je skupščina svojim delegatom naročila, naj oni prizboru „Zaveze“ v Radovljici izreko popolno zaupanje uredništvu „Učiteljskega Tovariša“, kakršno je sedaj, in naj „Zaveza“ glede eventualne premestitve uredništva iz Idrije v Ljubljano ničesar ne ukrepa, zlasti toliko časa ne, dokler sedanje spretno uredništvo ne želi kakšne izpremembe.

Gradcu, kjer je bil tovariš sedanjemu štajer. dežel. odborniku prof. Robiču Dosegel je z odličnim uspehom sposobnostno izpričevalo za glavnega učitelja. Prva služba mu je bila potem v Čelju na takomimenovani „Kreishauptsehule“. Sedanji ravnatelj na mestni deklški šoli Jos. Weiß je bil eden njegovih učencev. Letne plače je imel — sapa naj vam nikar ne zastane — 72 gld., reci dvainsedemdeset goldinarjev. Tedanji slovenski rodoljubi v Celju, dr. Kočevar, Kapus in dr., so mu bili ljubezuivi podporniki, da ni umrl gladu, kakor je sam pravil. Pozneje šele je dosegel 210 gld. Kmalu potem je dobilo Celje lastno upravo in z njo tudi šolstvo. Narodni zagrizeni nasprotniki so mu začeli izpodkapati tla, dokler ga res niso pregnali iz mesta. Črtili so ga zaradi njegovega iskrenega rodoljubja in pa — neupogljivega značaja. Četudi je rad zapustil svoje prvo torišče ter otresel mestni prah, a vendar lahko domnevamo, da je bila ta odločitev usodepolna za vse njegovo življenje. A čemu to domnevanje, prepozno je! Ni šel daleč od tu. Dobil je službo v trgu Vranskem, kjer se je ta čas porajalo čilo narodno življenje, ki se je ohranilo do današnjega dne ter mu dalo za vedno znak narodnega trga. Druge njegove službe pa so bile v Mozirju, Braslovčah, Lehnu pri Mariboru in sledujoč pri sv. Duhu

Na tej skupščini je dobovski tovariš nadučitelj naznanil zborovalcem veselo vest, da praznujejo trije odlični, za šolstvo in narod zaslužni tovariši brežkega šolskega okraja v tem mesecu 25letnico, odkar so dovršili učiteljske, in ti vrli šolniki so gg.: I. Knapič, nadučitelj videmski, ki že več let marljivo in taktno vodi učiteljsko društvo. F. Tominec, nadučitelj v Globokem in narodno-napredni in značajni zastopnik učiteljstva v okrajnem šolskem svetu, ter g. I. Zupan, v Brežicah edini slovenski učitelj ter možat in neustrašen borilec za slovenstvo v tem mestu. To prijetno naznanilo je zbrano tovarištvo z veseljem na znanje vzelo in iz sreča čestitalo hrabrim kolegom.* G. Zupan, ki je topliški ravnatelj prijaznih, le pol ure oddaljenih toplih kopeli na Čatežu, je pa vse udeležnike, ki se niso bili še odpeljali, povabil v ta zdravilni svoj zavod, kjer jih je obilno pogostil, za kar mu v imenu vseh izreka zahvalo I. L.

Učiteljsko društvo za brežiški in sevniški okraj je imelo dne 23. junija izredni občni zbor, čigar vzpored je bila edina točka: Regulacija učiteljskih plač. V navzočnosti 54 učiteljev in učiteljic je g. predsednik tovariš Knapič otvoril zborovanje in prebral resolucijo glede regulacije naših plač, ki obsega našo „staro pravdo“: naj bodo učiteljske plače enake uradniškim nižjih štirih razredov. Velika navdušenost in burno ploskanje je pričalo, da učiteljstvo vedno odločneje zahteva svojega kruha. — Delegatom za Dunaj je bil soglasno izvoljen tov. I. Knapič. Sprejel se je tudi predlog, naj učitelji, zbrani na Dunaju, izrazijo poslancem željo, naj se oni z vso odločnostjo potegujejo za to, da ostane mesto naučnega ministra vedno v naprednih rokah! Nato se je zborovanje zaključilo.

Članom društva „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“. Dne 11. maja t. l. je umrl društvenik Anton Zager, nadučitelj v Petrovčah. Njegovi vdovi smo takoj izplačali 1410 K. Po § 3. društvenih pravil naj plača vsak član v teku enega meseca, t. j. do konca avgusta, 2 K.

Gaishorn, 4. julija 1907.

O d b o r.

Književnost in umetnost.

Poziv slovenskim skladateljem! — „Glasbena Matica“ v Ljubljani je sklenila, novembra meseca ob obletnici smrti Simona Gregorčiča prirediti velik in lep „Gregorčičev večer“. Da se pa ta večer čim lepše proslavi, treba nam novih, lepih skladb na besede slavnega našega pesnika in narodovega ljubljence. V to svrhu se obrača „Glasbena Matica“ do vseh slovenskih skladateljev, naj ji vsaj do začetka meseca septembra t. l. dopošljejo, če imajo kaj novih, še ne objavljenih

* Tudi mi čestitamo!

Uredn.

pri Lučnah, kjer je bil kot nadučitelj na lastno prošnjo upokojen l. 1902.

V svojih službah je prebil marsikak boj z narodnimi sovražniki, zadel pa tudi ob šolski birokratizem, ki izhaja itak največ iz rok političkih nasprotnikov, ob oni birokratizem, ki je zagrenil življenje že marsikateremu učitelju, birokratizem, ki nikdar ni presojal učitelja kot celega moža, ampak zaradi malenkosti vihtel nad njim valpetski bič, birokratizem, ki ni hotel nikdar pripoznati individualnosti ne pri učitelju, ne pri učencih, birokratizem, ki je dušil in skoro udušil ljudsko šolo, kakor nam zatrjujejo modri možje sedanjega pedagoškega polja. In ta borba bi ga bila skoro gmotno ubila. Le z ozirom na svojo rodovino je odjenjal od tega boja, a tem gorečnejše je deloval za svoj narod. Usoda mu ni bila mila tudi v domačem rodovinskem življenju. Hladnemu grobu je izročil dve soprogi. Od otrok mu je ostal še edino sin Alojzij, ki si je trgovino izbral v svoj poklic in odslužuje sedaj cesarja. Iz bratske dežele Češke, iz daljnega Plznja je prihitel na pogreb svojega milega očeta.

Ko stojimo ob odprtem grobu zaslužnega moža, se nam stori inako. Ne da bi ga pomilovali zaradi tega, ker je moral leči v hladni grob, saj se lahko tolažimo s pesnikom:

skladb na Gregorčičeve besede, v prvi vrsti mešanih zborov, pa tudi moških ali pa samospenov in dvospenov, vokalnih ali s spremljevanjem klavirja. „Glasbena Matica“ je pripravljena, vredne zgradbe primerno nagraditi. — Odbor „Glasbene Matice“.

Zvonček objavlja v 7. številki to-le vsebino: 1. Jutranje besede. Ivo Danič. Pesem. — 2. Kresni večer. Sokolov. Pesem. — 3. Prošnja Sokolov. Pesem. — 4. Zjutraj. E. G. Angl. Pesem. — 5. Sosedov angelček. Ivo Trošt. Povest. — 6. Otrok in solnce. Polenčan. Povest. — 7. V kot. E. G. Angl. Pesem s podobo. 8. Premodre glave. K. Silvester. Narodna smešnica. — 9. Volčja črešnja. Avgustin Šabec. Poučni spis. — 10. Dobra južina. Podoba v barvotisku. — 11. Zgode in nezgode. Iv. Kiferle. Povest. — 12. Kosec. E. G. Angl. Pesem s podobo. — Večernica. Polenčan. Povest. — 14. Spoštuj prirodu! Lud. Potočnik. Povest. — 15. Pouk in zabava. — Zastavica v podobah. Fr. Rojce. — Koliko porabijo na svetu šivank? — Prebivalci Avstrije leta 1800 in 1900. — Na Gorenjskem. Iv. Kiferle. Uglasbena pesem. — Rešitev. — Kotiček gospoda Doropoljskega.

Popotnik. Letnik XXVIII. Štev. 6. — Izrečno opozarjamo na uvodni spis te „Popotnikove“ številke: „Osebna pola“, spisal Dragotin Pribil. — Avgustin Požega nadaljuje in končuje svojo znamenito razpravo „Otroci, odgojevalci doraslih“. — Rud. Horvat prijavlja konec svojega temeljitega poročila „O pouku v oddelkih“. — „Šolsko-higijenski utrinki“ (priobčuje Ig. Šijanec) prinašajo važna poročila iz šolskega zdravstva. — Naslednji članek obsega poziv „Mladike“, prvega slovenskega ženskega penzionata. — „Književno poročilo“ navaja več novosti s književnega polja. — V članku „Šolstvo v tujini“ čitamo poročilo o novem šolskem zakonu v Orni gori in o meklenburškem šolstvu. — Sedem strani obsegajoč „Razgled“ prijavlja v svojih treh razpredelkih (Listek — Pedagoški paberki — Kronika) vse polno važnih novic iz šolskega življenja. — Vsa čast sotrudnikom in uredniku!

Slovenska abeceda za ženska ročna dela. Priredila in založila Milena Kiferle, učiteljica ženskih ročnih del v Medvodah (Kranjsko). — Opozarjamo vse slovenske učiteljice ženskih ročnih del na to brošurico, ki je pri nas prva svoje vrste. Stane samo 20 h in se naroča pri gospé založnici.

Snujmo vinarske in sadjarske zadrage! Ponatisk iz „Zadrage“. Izdala in založila „Zadružna Zveza v Celju“. — Ta

In ti grenka se nam zdiš,
bleda smrt s poljubom hladnim,
ti, ki sama snemaš križ,
težek križ trpinom jadnim?

Inako se nam stori za onimi silami, ki jih je uporabljal v prid narodu svojemu, ker uspehi njegovega truda niso ležali pred njim ob koncu življenja, da bi se jih veselil; so pač uspehi učitelja-vzgojevalca, ki so skriti v narodu samem, ki jih hvaležnost ne more plačevati javno.

Izpil je kupo življenja, pa ravno na dnu je še moral po-
užiti gorjupost. Smrtni angel ni priplul k njemu z lahnimi per-
rutmi. Ubogi trpin je še enkrat poklical prirodne sile v areno!
Dne 5. novembra p. l. ga je napadla nevarna pljučnica in nad
pol leta se je boril s smrtjo. Človeku se dozdeva, da je tu bil
dokaz, da je njega močni duh še vedno zapovedoval oslabelemu
telesu. Šele dne 29. maja t. l. je podlegel.

Dne 1. junija ob 4. uri popoldan smo ga izročili materi
zemlji. K pogrebu so prihiteli učitelji iz Celja in nekaj dijakov,
učitelji iz Dobrne, Novecerkve, Ljubečne, Šmartna v Rožni do-
lini, Frankolovega, domače vojniško učiteljstvo, med tem tudi
tovariša z nemške šole. Na pokopališču so mu učitelji zapeli
dvoje žalostink. Odlični tržani so nosili njegovo krsto.

Z Bogom, Radoslav!

brošura je jako instruktivna in jo najtopleje priporočamo. Dobiva
se pri „Zadružni Zvezi“ v Celju, in sicer brez plačeno.

Eduard Maleris Präparationen zur unterrichtlichen
Behandlung des Heimatlandes Steiermark. Für die zweite Auf-
lage durchgesehen und ergänzt von Emmerich Hyden,
Oberlehrer in Eisenerz. Leoben 1907. Verlag von Max Enserer.
— Ta pomožna knjiga je pisana strokovnjaško in pregledno, a
preveva jo nemško-nacionalni duh. Slovence imenuje le „Wenden“
in prvi o njih: „Sie sprechen eine uns unverständliche Sprache...
Viele Slovenen stehen als Holzknechte in Arbeit. Die Mädchen
verdingen sich oft bei den Deutschen in den Städten als
Mägde.“ (Str. 172.) Dvomimo, bo li knjiga ugajala štajerskemu
slovenskemu učiteljstvu.

Šolska izvestja. Prejeli smo nekaj šolskih izvestij. Ker
nam danes primanjkuje prostora, izpregovorimo o njih kaj več
prihodnjic.

Simon Gregorčič. Življenjepis. Spisal Anton Burgar.
1907. Natisnila „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani. Založil Ign.
Gruntar. Cena: broš. K 1-20, vez. K 2-—. Danes samo opo-
zarjamo na to prelepo knjigo.

Politiški pregled.

* **Deželni zbori** bodo baje na dan 10. septembra t. l.
sklicani k daljšemu zasedanju.

* **Časnikarska zveza.** Petdeset državnozbornih poslan-
cev, ki so po stanu časnikarji, je osnovalo časnikarsko zvezo v
svrhu varovanja svojih stanovskih interesov.

* **Konec zasedanja državnega zbora.** Vlada namerava
poletno zasedanje državnega zbora zaključiti 25. julija. Če pa
tačas še ne bo rešen proračunski provizorij, se bo zasedanje
podaljšalo.

* **Shod ogrskih nemških socialistov na Dunaju.**
Nemški socialisti iz Ogrske so imeli na Dunaju velik shod. Tega
shoda se je udeležil tudi posl. Pernerstorfer, ki je imel govor, v
katerem je naglašal, da je bila cesarjeva odločitev za uvedenje
splošne in enake volilne pravice v Avstriji svetovno zgodovinskega
pomena. Zatrjeval je, da pojdejo socialisti v boj za cesarja in
presto vse dotlej, dokler bo vlada korakala po potu socialnih
reform.

* **O zadnjih avstrijskih državnozbornih volitvah.**
V deželah, kjer vlada volilna dolžnost, je na državnozbornih
volitvah volilo 86 do 93 odstotkov volilcev; kjer ni te dolžnosti,
pa le 50 do 76-8 odstotkov. Sploh je volilo 76-1 odstotkov vo-
lilnih upravičencev. Volilo ni 1,468.020 volilnih upravičencev.
Lahko je misliti, da je najmanjše število teh nevolilcev pripa-
dalo socialni demokraciji, zakaj socialnodemokratska organi-
zacija je umela že sedaj dovesti na volišče zadnjega moža.

* **Manifest mednarodnih socialistov.** V Londonu je
urad socialističke internacionale izdal manifest glede mirovne
konference v Haagu in razpuščenja ruske dume. Manifest so
podpisali skoraj vsi vrhni voditelji socialistov v Evropi. V mani-
festu pravijo, da se v razpuščenju dume krije nevarnost za
vso Evropo, ker izpregovori sedaj ruski proletarijat. Ruskim
drugom treba pomagati.

* **Prvi službeni obisk pri novem banu.** V torek
predpoldne je, kakor javljajo iz Zagreba, nadškof Posilović
službeno obiskal novega bana Rakodezaya. To je prvi
službeni obisk Rakodezayu. Zaraditega je bila
zvečer velika demonstracija pred nadškofijsko palačo. Demon-
strantje so razbili več oken.

Vestnik.

Nekrolog za nekrologom se vrsti v podlistku „Učitelj-
skega Tovariša“. Že to je dokaz, kako dobro se godi — pionir-
jem prosvete. Signum temporis! Ko bi nam dali primernih
sredstev, bi gotovo ne zapadali tako hudo — boginji Morani!

K imenovanju c. kr. okr. šolskih nadzornikov. Pod
tem poglavjem čitamo v sobotnem „Slovencu“ te znamenite be-
sede: „Do letos je bila vedno navada, da je vlada imenovala
vsacih 6 let krog novega leta okrajne šolske nadzornike. Ker
je imenovanim potekla z novim letom 1907. funkcijska doba,